

Notitie actualisatie MER ZWR Gouda

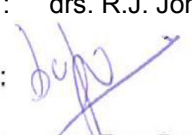
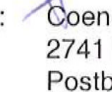
Definitief

Provincie Zuid-Holland

Grontmij Nederland bv
Waddinxveen, 18 mei 2009

Verantwoording

Titel : Notitie actualisatie MER ZWR Gouda
Subtitel :
Projectnummer : 271250
Referentienummer : 99091093-Boonman/DJ
Revisie : definitief
Datum : 18 mei 2009

Auteur(s) : ir. P.C.M. Boonman
E-mail adres : petra.boonman@grontmij.nl
Gecontroleerd door : drs. R.J. Jonker
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : drs. Bart Dercksen
Paraaf goedgekeurd :
Contact :
Coenecoop 55
2741 PH Waddinxveen
Postbus 190
2740 AD Waddinxveen
T +31 182 62 55 00
F +31 182 62 55 10
midwest@grontmij.nl
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Samenvatting	4
2	Inleiding	5
2.1	Notitie actualisatie MER Zuidwestelijke randweg Gouda	5
2.2	Leeswijzer	7
3	Alternatieven	8
3.1	Alternatieven versus inpassingsplan	8
4	Effectbeoordeling	10
4.1	Landschap en cultuurhistorie	10
4.2	Ecologie	10
4.3	Bodem en Water	12
4.4	Verkeer en vervoer	12
4.5	Geluid	13
4.6	Lucht	13
4.7	Woon- en leefmilieu	13
5	Voorkeursalternatief en MMA	15
5.1	MMA	15
5.2	Voorkeursalternatief	15
	Bijlage natuur	16

1 Samenvatting

Tussen 2004, waarin het aanvullend MER Zuidwestelijke Randweg Gouda gemaakt is, en 2009 is het nodige gewijzigd door nieuwe ontwikkelingen en regelgeving. In deze notitie actualisatie MER wordt aangegeven wat deze wijzigingen tussen 2004 en 2009 zijn. Het voorkeursalternatief uit het MER 2004 is uitgewerkt in een definitief ontwerp ten behoeve van het inpassingsplan. De wijzigingen tussen alternatief en ontwerp zijn zodanig beperkt dat dit geen wezenlijke invloed heeft op de milieueffecten. Daarnaast leiden veranderde autonome ontwikkelingen, nieuw beleid en veranderde wet- en regelgeving niet tot wijzigingen in de keuze tussen alternatieven. Er is daarom geen noodzaak om het MER volledig te actualiseren. Deze conclusie is onderbouwd in de hoofdstukken 3, 4 en 5 van deze notitie.

2 Inleiding

De besluitvorming over het project Zuidwestelijke Randweg (ZWR) Gouda kent een lange geschiedenis. Het MER ten behoeve van het Intergemeentelijk Structuurplan (ISP) is in 2000 opgesteld en in 2004 aangevuld. Deze MER is door de Commissie voor de m.e.r. getoetst en afgerond met een positief toetsingsadvies, na de geleverde aanvullende informatie (Gemeente Gouda, kenmerk: 2005.00294, 10 februari 2005). Momenteel (voorjaar 2009) wordt besluitvorming voorbereid om de realisatie van de ZWR Gouda mogelijk te maken. Hiertoe wordt een inpassingsplan door de Provincie Zuid-Holland opgesteld. De nieuwe WRO maakt deze planvorm mogelijk. Het inpassingsplan vervangt de bestemmingsplannen van de gemeenten Gouda, Ouderkerk en Vlist en is daarmee voor de ZWR het m.e.r. plichtige besluit (besluit m.e.r. 1994 C 1.2). De aanvulling MER 2004 is ruim 4 jaar oud en vastgesteld door de Raden van de gemeenten Gouda en Ouderkerk als bevoegd gezag. De aanvulling MER 2004 is opgesteld op basis van richtlijnen die zijn opgesteld door de betreffende gemeenten. De vaststelling van het inpassingsplan is opnieuw een m.e.r.-plichtig besluit, waarvoor geen afzonderlijke startnotitie en geen afzonderlijke richtlijnen zijn opgesteld. De verkorte procedure op grond van artikel 7.16 Wm wordt hier toegepast. De toepassing van de verkorte procedure is toegestaan.

M.e.r.-actualisatie is niet noodzakelijk als het voornemen niet wezenlijk afwijkt van de in het MER beschouwde alternatieven. En als er voldoende recent milieuonderzoek is uitgevoerd om de gevolgen van het voornemen te beoordelen en volwaardig in de besluitvorming te betrekken (zie artikel 7.16 en 7.27 lid 2 Wm). Daarnaast is het van belang dat wijzigingen in autonome ontwikkeling, beleid of wet- en regelgeving het destijds gekozen voorkeursalternatief en/of meest milieuvriendelijk alternatief niet beïnvloeden.

2.1 Notitie actualisatie MER Zuidwestelijke randweg Gouda

Waarom?

In 2004 zijn het nulplusalternatief en drie tracéalternatieven onderzocht en onderling vergeleken. In de afgelopen 5 jaar kunnen er wijzigingen in bijvoorbeeld de autonome ontwikkeling danwel de voorspelde verkeersintensiteiten zijn opgetreden waardoor de afweging nu anders zou kunnen afvallen. Zonder de vergelijking helemaal over te doen zijn in deze notitie alle MER-aspecten langsgelopen. Hierin is vastgesteld of er iets is veranderd, en zo ja, wat.

Wat?

Deze notitie actualisatie MER (oplegnotitie bij de aanvulling MER 2004) motiveert kort per milieuaspect of er wijzigingen zijn ten opzichte van de situatie in 2004 en of eventuele wijzigingen consequenties hebben voor de effectbeoordeling.

Commissie voor de m.e.r.

De Commissie m.e.r. zal op basis van de aanvulling MER 2004, de aanvullende informatie 2005 en de notitie actualisatie MER beoordelen of het MER nog steeds van voldoende kwaliteit is om een besluit te nemen. Het advies van de Commissie m.e.r. uit het toetsingsadvies van maart 2005, is verwerkt in het inpassingsplan. In onderstaande tabel is aangegeven hoe met de diverse adviezen is omgegaan:

Verkeersproblemen en doelen	
1. De Commissie adviseert zorgvuldig te kijken naar de relaties voor de ontsluiting van Gouda-Zuid-Oost en van Gouda-Oost naar de Krimpenerwaard;	In het MER dat mede ten grondslag ligt aan het onderhavige inpassingsplan is zorgvuldig gekeken naar de relaties voor de ontsluiting van Gouda-Zuid-Oost en van Gouda-Oost naar de Krimpenerwaard. De analyse van de reistijd op het traject Gouda-Zuid/Oost naar Krimpenerwaard is niet meegenomen in de aanvullende informatie (Gemeente Gouda, 10 februari 2005). Deze relatie is als minder relevant verondersteld voor de variantenafweging dan de relatie op de geanalyseerde trajecten: Krimpenerwaard vanaf de snelwegen, Gouda (Zuid) vanaf de Krimpenerwaard en Gouda-Zuid vanaf de snelwegen. Overigens geeft het traject 'Gouda (Zuid) vanaf de Krimpenerwaard' wel een goede indicatie van het traject 'Gouda-Oost –Krimpenerwaard', aangezien een groot deel van deze routes overeenkomen.
2. De Commissie adviseert verder inzichtelijk te maken hoe milieudoelstellingen en randvoorwaarden zijn afgewogen.	De basis voor de afweging wordt gevormd door het MER en de daaropvolgende stukken. Bij de verdere uitwerking van het tracé zijn de ecologische en milieutechnische effecten in beeld gebracht in het Compensatieplan respectievelijk de overige milieuonderzoeken, die mede aan het inpassingsplan ten grondslag liggen. De conclusies ervan staan beschreven in hoofdstuk 4 en 5 van de toelichting op het inpassingsplan.
Beschermden soorten en gebieden	
3. De Commissie adviseert de beschermingsbeoordeling expliciet te maken en in samenspraak met het Zuid-Hollands Landschap voorstellen voor compensatie op te stellen die voldoen aan de eisen voor het inhoudelijke proces voor compensatie.	Zie punt 2. Bij het opstellen van het Compensatieplan (zie nr. 16, bijlage I) is uitdrukkelijk gebruik gemaakt van de kennis van het Zuid-Holland Landschap (ZHL). Zo zijn de ligging van compensatiegebieden en inrichting daarvan mede bepaald door het ZHL en zal het ZHL ook adviseren bij de aanleg en uitvoering van de overige mitigerende en compenserende maatregelen. Het ZHL is tevens de beoogde beheerder van de compensatievoorzieningen. De provincie heeft hierover afspraken gemaakt met het ZHL. Ook bij de selectie van de potentiële weidevogelcompensatiegebieden is het ZHL betrokken.
4. De Commissie adviseert de plannen voor compensatie bij het bestemmingsplan vast te leggen en daarnaast een ontheffingsprocedure in het kader van de Flora- en faunawet te doorlopen.	De gebieden voor natuurcompensatie (en -mitigatie) in de nabijheid van het wegtracé zijn in het plangebied van het inpassingsplan opgenomen en daarmee wordt de uitvoering van het Compensatieplan ook planologisch vastgelegd. Voor de natuurcompensatie van dotterbloemhooiland en weidevogelgebied (op grotere afstand van het plangebied) wordt nog zeer intensief gezocht en overlegd. Naar verwachting zullen, vóór de vaststelling van het inpassingsplan met de betrokken gemeenten bestuurlijke afspraken worden gemaakt over de natuurcompensatie in deze gebieden, zodat ook de uitvoering van deze maatregelen juridisch is

	verankerd. Een ontheffingsaanvraag ex artikel 75 van de Flora- en faunawet zal op korte termijn worden ingediend. Op basis van het uitgevoerde onderzoek wordt deze verleenbaar geacht, zodat de uitvoerbaarheid van het inpassingsplan afdoende is verzekerd.
Hydrologie	
5. De Commissie adviseert bij de bestemmingsplannen inzichtelijk te maken hoe effecten op de aanwezige kwelstroom uit de IJssel naar de Veerstablokboezem voorkomen gaan worden.	Dit is meegenomen in de Watertoets (zie nr. 19, bijlage I), die mede aan het inpassingsplan ten grondslag ligt.
6. De Commissie gaat er vanuit dat negatieve effecten op de Stolwijkse vaart in het kader van de bestemmingsplannen in samenspraak met het Hoogheemraadschap zorgvuldig worden opgelost.	In overleg met het Hoogheemraadschap en de gemeente Gouda is de hoogteligging van de ZWR in relatie tot de brug over de Stolwijkse Vaart nader bepaald. Op basis van het akoestisch onderzoek blijkt dat met het toepassing van geluidsreducerende maatregelen aan de voorkeursgrenswaarde wordt voldaan.

2.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 3 geeft aan dat het definitief ontwerp van de ZWR voldoende concreet en gedetailleerd is beschreven in het voorkeursalternatief beschreven in de aanvulling MER 2004 (alternatief 3). Hoofdstuk 4 geeft per milieuaspect aan of er wijzigingen zijn ten opzichte van 2004 en wat eventuele wijzigingen betekenen. Hoofdstuk 5 gaat kort in op de keuze voor het voorkeursalternatief (VKA) en het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA).

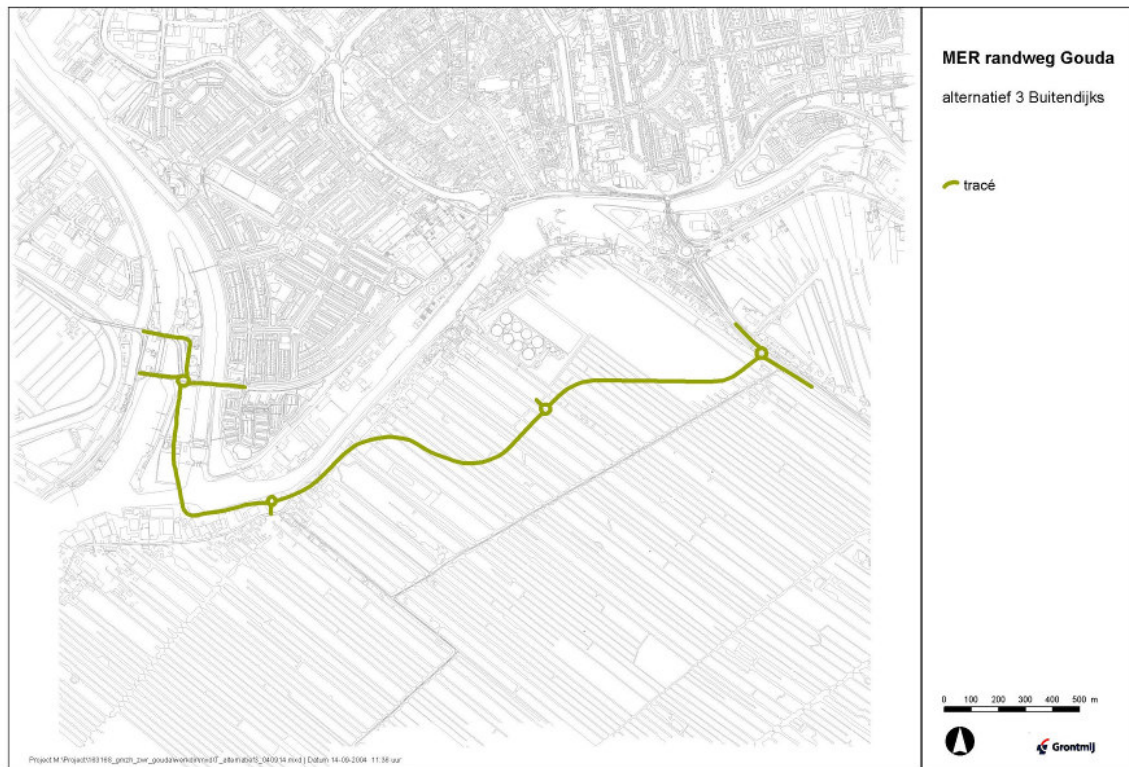
3 Alternatieven

3.1 Alternatieven versus inpassingsplan

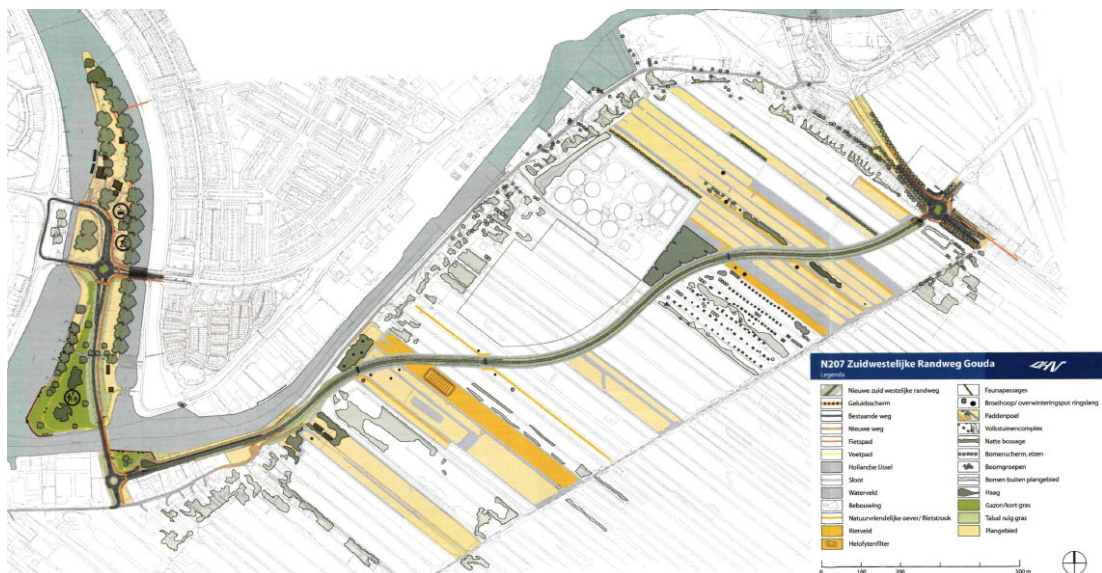
De vraag ligt voor of het definitief ontwerp in het inpassingsplan voldoende concreet en gedetailleerd is beschreven in het MER 2004.

Zoals blijkt uit de figuren op pagina 8 komt alternatief 3 overeen met het ontwerptracé uit het inpassingsplan. Een wijziging is de verschuiving van de tweede rotonde van links naar het hoekpunt van het tracé. Dit is gedaan op verzoek van omwonenden (op basis van ontwerpadviseurs). Het bleek praktisch en verkeerstechnisch beter om de rotonde te verschuiven, omdat bij de bocht toch afgeremd moet worden. Deze verschuiving en andere kleine wijzigingen zijn zodanig beperkt dat ze geen wezenlijke invloed op de effecten hebben. Overige kleine wijzigingen zijn:

- Optimalisatie slinger (verkeerstechnisch beter);
- Rotonde Schoonhovense weg meer naar het noorden (betere inpassing in de omgeving);
- Rotonde bij toekomstig bedrijventerrein vervalt (realisatie bedrijventerrein wordt niet op korte termijn verwacht, maar wordt in het streekplan niet onmogelijk gemaakt. Het ontwerp mag de mogelijkheid van een bedrijventerrein dus niet in de weg staan).

Alternatief 3 (VKA) MER 2004 (bron: aanvulling op het MER ZWR Gouda, 2004)

Definitief ontwerp Zuidwestelijke Randweg (bron: provincie Zuid-Holland)

4 Effectbeoordeling

In het kader van de voorbereiding van het inpassingsplan zijn afzonderlijke studies uitgevoerd voor de aspecten, verkeer (DHV), geluid (DHV), lucht (DHV), natuur (Waardenburg) en water (DHV). Een m.e.r.-actualisatie is niet noodzakelijk als het voornemen nu niet wezenlijk afwijkt van de in het MER beschouwde alternatieven. Daarnaast moet er voldoende recent milieuonderzoek uitgevoerd zijn om de gevolgen van het voornemen te beoordelen en volwaardig in de besluitvorming te betrekken. Het nieuw uitgevoerde onderzoek is voldoende recent. Deze onderzoeken zijn bijlagen bij het inpassingsplan. In de diverse paragrafen van dit hoofdstuk wordt verwezen naar deze bijlagen. Er zijn geen relevante wijzigingen in de autonome ontwikkeling ten opzichte van hetgeen beschreven is in het MER.

4.1 Landschap en cultuurhistorie

Hoofdstuk 4 van de aanvulling MER 2004 beschrijft de effecten van landschap en cultuurhistorie. Resultaat van deze effectbeoordeling is samengevat in onderstaand tabel:

Tabel 4.1 Effecten van alternatieven op Landschap en cultuurhistorie (Bron: aanvulling MER)

Criteria	Alternatieven				
	0	0+	3	5	7
Schaal van het landschap	0	0	--	--	---
Dynamiek van het landschap	0	0	-	-	---
Cultuurhistorische bouwkundige objecten	0	0	--	--	--
Cultuurhistorische landschapselementen	0	0	--	-	---
Archeologische trefkans	0	0	-	-	--

Alternatieven: 3 = Buitendijks; 5 = Watertoren; 7 = Krimpenervaard.

Cultuurhistorie en archeologie zijn beschreven in het inpassingsplan, hoofdstuk 4. Deze paragraaf bevat een beschrijving van nader archeologisch onderzoek dat is uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zijn opgenomen in het inpassingsplan.

Deze ten opzichte van de aanvulling MER 2004 nieuwe informatie leidt niet tot een andere beoordeling van de effecten van de alternatieven omdat de ruimtelijke ontwikkelingen: het Veenweidepact, Gouderak en voetgangersbrug over het gemaal geen invloed hebben op de beoordeling van de effecten.

Landschappelijke inpassing is uitgewerkt in het inpassingsplan hoofdstuk 5. Dit sluit aan bij de aanvulling MER 2004, paragraaf 4.10 en leidt niet tot een andere beoordeling van milieueffecten.

4.2 Ecologie

Hoofdstuk 6 van de aanvulling MER 2004 beschrijft de effecten de alternatieven op het aspect ecologie.

Resultaat van deze effectbeoordeling is samengevat in onderstaand tabel:

Tabel 6.2 *Relatieve beoordeling effecten van alternatieven op ecologie (Bron: aanvulling MER)*

Criteria	Alternatieven		
	3	5	7
Vernietiging	--	-	---
Verstoring	--	---	---
Versnippering	-	0	--

Alternatieven: 3 = Buitendijks; 5 = Watertoren; 7 = Krimpenerwaard.

Sinds 2004 hebben de volgende aanpassingen m.b.t. de wet- en regelgeving voor natuur plaatsgevonden:

- Natuurbeschermingswet:
 - inwerkingtreding Natuurbeschermingswet 1998 op 1 oktober 2005;
 - ontwerp-aanwijzingsbesluiten Natura2000 november 2005;
 - wijziging Natuurbeschermingswet januari 2009.
- Natuurgebiedsplan Krimpenerwaard, oktober 2008.

De beschrijvingen en de consequenties hiervan voor de toetsing worden onderstaand uitgewerkt.

Ten aanzien van natuur is de ingreep getoetst aan de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en het provinciaal natuurbeleid.

Natuurbeschermingswet

In de nabije omgeving bevinden zich geen Natura2000-gebieden of beschermde natuurmonumenten, waarop effecten kunnen worden verwacht, waardoor geen verdere maatregelen of procedures noodzakelijk zijn.

Flora- en faunawet

In en rond het plangebied zijn verschillende beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet aangetroffen waarvoor geen vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt en derhalve een ontheffing aangevraagd moet worden. Deze ontheffingen worden op grond van artikel 75 Flora- en faunawet verleenbaar geacht, op basis van de in het compensatieplan aangegeven mitigerende en compenserende maatregelen.

Provinciaal beleid

Het tracé ligt in de directe omgeving van EHS-gebieden. Voor directe en indirecte beïnvloeding geldt een compensatieplicht. Deze compensatieverplichtingen zijn opgenomen in het compensatieplan. Dit compensatieplan is aanvaard door de gedeputeerde state van de provincie Zuid-Holland.

Een onderbouwing van bovenstaand conclusies is uitgewerkt in de bijlage natuur van deze notitie.

De invloed van stikstof op natuurgebieden is een actueel onderwerp. In het compensatieplan (2006) wordt voor stikstofdepositie gecompenseerd. Een nadere beschouwing leert dat op dit moment (2009) stikstofdepositie geen aanleiding geeft om het compensatieplan aan te passen. Zie bijlage natuur voor een nadere onderbouwing van deze conclusie.

Deze ten opzichte van het MER nieuwe informatie leidt niet tot een andere beoordeling zoals in bovenstaande tabel is weergegeven.

4.3 Bodem en Water

Hoofdstuk 5 van de aanvulling MER 2004 beschrijft de effecten van de alternatieven op de aspecten bodem en water. Resultaat van deze effectbeoordeling is samengevat in onderstaand tabel:

Tabel 5.2 Relatieve beoordeling effecten van alternatieven op bodem en water (Bron: aanvulling MER)

Criteria	Alternatieven			
	0+	3	5	7
Zettingen	0	--	--	---
Doorsnijding verontreinigde locaties	0	+	+	+
Waterhuishouding	0	0	-	0

Alternatieven: 3 = Buitendijks; 5 = Watertoren; 7 = Krimpenerwaard.

Bodem

Het aanvullend bodemonderzoek ten behoeve van het inpassingsplan is beschreven in het de toelichting op het inpassingsplan, hoofdstuk 4. Resultaat van dit onderzoek is een matig verhoogde concentratie zink op het Sluiseiland en de constatering van de noodzaak tot een saneringsplan voor het Veerstablok. Deze ten opzichte van het MER nieuwe informatie leidt niet tot een andere beoordeling van de effecten 'zetting' en 'doorsnijden van verontreinigde locaties.' (zie bovenstaande tabel).

Water¹

Er zijn geen relevante veranderingen op het gebied van water tussen de aanvulling MER en het inpassingsplan. De beoordeling van het effect 'waterhuishouding' blijft dan ook ongewijzigd.

De watertoets is uitgevoerd door DHV. Resultaten en afspraken naar aanleiding van deze toets zijn beschreven in het bijlage rapport watertoets. De watertoets wordt als bijlage bij het inpassingsplan ter inzage gelegd. De Commissie voor de m.e.r. heeft in haar toetsingsadvies van 2005 een aantal adviezen gegeven t.a.v. hydrologie. In het inpassingsplan en in de watertoets zijn deze adviezen verwerkt (zie ook de tabel in hoofdstuk 2 van deze notitie).

4.4 Verkeer en vervoer

Hoofdstuk 7 van de aanvulling MER 2004 beschrijft de effecten van de alternatieven op de aspecten verkeer en vervoer. Resultaat van deze effectbeoordeling is samengevat in onderstaand tabel:

Tabel 7.8 Relatieve beoordeling effecten van alternatieven op verkeer en vervoer (Bron: aanvulling MER)

Criteria	Alternatieven				
	0	0+	3	5	7
Bereikbaarheid Regio	0	0	+++	+	+++
Bereikbaarheid Locaties	0	--	+	-	0
Bereikbaarheid Afwikkeling	0	-	+++	+	+++
Verkeersveiligheid	0	-	++	--	+++
Gevaarlijke stoffen	0	0	++	+	++

Alternatieven: 3 = Buitendijks; 5 = Watertoren; 7 = Krimpenerwaard.

Verkeer is beschreven in het inpassingsplan hoofdstuk 4. Nieuwe ontwikkelingen als Westergouwe en ecopark en het wijzigen van het planjaar van 2015 naar 2020 zijn meegenomen in aanvullende verkeersberekeningen (zie bijlage bij het inpassingsplan).

¹ MER 2004 water bijlage 2 tabel 3.1:

Waterschap Wilck en Wiericke is opgenomen in het Hoogheemraadschap van Rijnland

Zuiveringsschap Hollandse Eilanden is opgenomen in het Hoogheemraadschap Schieland en Krimpenerwaard.

Deze ten opzichte van het MER nieuwe informatie leidt wel tot hogere verkeersintensiteiten, maar niet tot een andere beoordeling van de effecten van de alternatieven omdat in de vergelijking tussen de alternatieven de afweging dezelfde blijft. Dat wil zeggen dat de + en – tabel voor verkeer en vervoer hetzelfde blijft.

4.5 Geluid

Hoofdstuk 8 van de aanvulling MER 2004 beschrijft de effecten van de alternatieven op het aspect geluid. Resultaat van deze effectbeoordeling is samengevat in onderstaand tabel:

Tabel 8.4 Beoordeling alternatieven op effecten van geluid en trillingen (Bron: aanvulling MER)

Criteria	Alternatieven				
	0	0+	3	5	7
G1: woningen > 55 dB(A)	0	0	++	++	++
G2: geluidgehinderden:	0	0	+	+	+
G3: ernstig geluidgehinderden:	0	0	++	++	++
G4: akoestisch ruimtebeslag > 50 dB(A):	0	0	---	---	---
T1: woningen met trillinghinder:	0	0	0	+	-

Alternatieven: 3 = Buitendijks; 5 = Watertoren; 7 = Krimpenerwaard.

Geluid is beschreven in het inpassingsplan hoofdstuk 4. Sinds 2004 zijn aanvullende geluidsberoe-
rekeningen uitgevoerd (zie toelichting op het Inpassingsplan en de bijlagen). Dit onderzoek is
uitgevoerd met actuele verkeersprognoses voor het planjaar 2020 en met de nieuwe ontwikke-
lingen en veranderingen in de Wet geluidhinder. Dit onderzoek leidt tot een andere weergave in
geluideffecten. Hierbij is aangesloten bij de nieuwe normering en de wijziging van dB(A) in L_{den}
Deze ten opzichte van het MER nieuwe informatie leidt niet tot een andere beoordeling van de
effecten van de alternatieven. De beoordeling zoals weergegeven in bovenstaande tabel blijft
gehandhaafd.

4.6 Lucht

Hoofdstuk 9 van de aanvulling MER 2004 beschrijft de effecten van de alternatieven op het as-
pect lucht. Resultaat van deze effectbeoordeling is samengevat in onderstaand tabel:

Tabel 9.7 Relatieve beoordeling effecten van de alternatieven op lucht (Bron: aanvulling MER)

Criteria	Alternatieven		
	3	5	7
Stikstofdioxide	++	+	++
Fijn stof	++	+	++

Alternatieven: 3 = Buitendijks; 5 = Watertoren; 7 = Krimpenerwaard.

Lucht is beschreven in het inpassingsplan hoofdstuk 4. Sinds 2004 zijn aanvullende luchtbere-
keningen uitgevoerd (zie toelichting inpassingsplan en de bijlagen daarbij). Nieuwe ontwikkelin-
gen, actuele verkeersprognoses, wijziging planjaar van 2015 naar 2020 en wijzigingen in de
Wet luchtkwaliteit (2007) zijn hierin meegenomen. Deze ten opzichte van het MER nieuwe in-
formatie leidt tot een andere weergave van de effecten van het voorkeursalternatief, maar leidt
niet tot een andere beoordeling van de effecten van de alternatieven. De beoordeling zoals
weergegeven in bovenstaande tabel blijft gehandhaafd.

4.7 Woon- en leefmilieu

Hoofdstuk 10 van de aanvulling MER 2004 beschrijft de effecten van de alternatieven op de
aspecten woon- en leefmilieu. Resultaat van deze effectbeoordeling is samengevat in onder-
staand tabel:

Tabel 10.5 Relatieve beoordeling effecten van alternatieven op woon- en leefmilieu (Bron: aanvulling MER)

Criteria	Alternatieven			
	0+	3	5	7
Barrièrewerking	-	+++	++	+++

Openbare ruimte	-	-	+	-
Te amoveren objecten	0	--	---	-
Recreatie	0	0	+	0

Alternatieven: 3 = Buitendijks; 5 = Watertoren; 7 = Krimpenewaard.

Het definitief ontwerp van de ZWR is een nadere uitwerking van alternatief 3 uit de aanvulling MER 2004 (zie hoofdstuk 3 van deze notitie). Het definitief ontwerp heeft voor de aspecten barrièrewerking, openbare ruimte en recreatie geen nieuwe informatie opgeleverd. Het aspect te amoveren woningen is in het definitief ontwerp licht verbeterd ten opzichte van de in de aanvulling MER 2004 gepresenteerde informatie. Deze ten opzichte van het MER 2004 nieuwe informatie leidt niet tot een andere beoordeling van de effecten noch tot een andere keuze tussen de alternatieven.

5 Voorkeursalternatief en MMA

5.1 MMA

In de aanvulling MER 2004 is alternatief 5 als MMA gekozen, omdat dit alternatief het beste scoort op de zogenaamde natuurgerichte effecten: ecologie, landschap en cultuurhistorie, bodem en water. Ook omdat voor dit alternatief de kansen voor mitigerende en compenserende maatregelen het grootst zijn. In hoofdstuk 4 van deze notitie is aangetoond dat nieuwe ontwikkelingen geen invloed hebben op de beoordeling van de effecten. Op basis van de destijds gekozen motivering voor het MMA blijft de keuze voor het MMA uit 2004/2005 op dit moment (2009) nog steeds het MMA. Het MMA is beschreven in paragraaf 11.3 van het MER 2004. Onderstaande figuur geeft het MMA uit de aanvulling MER 2004 weer.

Alternatief 5 Meest milieuvriendelijk alternatief.

5.2 Voorkeursalternatief

In de aanvulling MER 2004 is bij een vergelijking tussen de alternatieven, alternatief 3 als voorkeursalternatief (VKA) gekozen (aanvulling MER 2004, paragraaf 11.5). Alternatief 3 is gekozen vanwege:

- Probleemoplossend vermogen;
- Investeringskosten;
- Score op de aspecten landschap en cultuurhistorie, ecologie en bodem en water.

Zoals blijkt uit hoofdstuk 4 van deze notitie hebben nieuwe ontwikkelingen geen invloed op de beoordeling van de effecten. Daarom is de keuze voor het VKA in 2004 nog steeds het VKA op dit moment (2009), te weten alternatief 3 (zie hoofdstuk 3 van deze notitie).

Bijlage natuur

1. Actualiteit basisgegevens

In en rond het plangebied zijn verschillende onderzoeken gedaan naar het voorkomen van beschermde en Rode lijst soorten en beschermde natuurgebieden. De belangrijkste bronnen voor gegevens zijn het MER (Grontmij, 2004), de rapportage "Overzicht aanwezige beschermde soorten Polder Veerstablok" (Hille Ris Lambers et al., 2004), Het Zuid-Hollands Landschap en de Provincie Zuid-Holland. Verder is geput uit diverse onderzoeken die in de Krimpenerwaard zijn uitgevoerd (zie hiervoor Soes et al., 2005; Bonhof & Munts, 2005; Meulenbroek et al., 2003; Bak et al., 2001a; Bak et al., 2001b). In een aantal gevallen is geconstateerd dat er aanvullende gegevens wenselijk zijn om een goede afweging te kunnen maken in hoeverre natuurwaarden worden aangetast en in welke mate compensatie noodzakelijk is. Daarbij is tevens een update gemaakt van verouderde verspreidingsgegevens (in de regel mogen verspreidingsgegevens van soorten niet ouder zijn 5 jaar). De resultaten van dit onderzoek zijn weergegeven in het compensatieplan dat door bureau Waardenburg is opgesteld (Waardenburg, 2007).

2. Aanpassingen wet- en regelgeving

Sinds 2004 hebben de volgende aanpassingen m.b.t. de wet- en regelgeving voor natuur plaatsgevonden:

- Natuurbeschermingswet
 - inwerkingtreding Natuurbeschermingswet 1998 op 1 oktober 2005
 - ontwerp-aanwijzingsbesluiten Natura2000 november 2005
 - wijziging Natuurbeschermingswet januari 2009
- Natuurgebiedsplan Krimpenerwaard, oktober 2008

De beschrijvingen en de consequenties hiervan voor de toetsing worden onderstaand uitgewerkt:

Natuurbeschermingswet 1998

Beschrijving

Het wettelijke toetsingskader van de gebiedsbescherming is verankerd in de Natuurbeschermingswet 1998, die op 1 oktober 2005 in werking is getreden. De Natuurbeschermingswet biedt de juridische basis voor de aanwijzing en de vergunningverlening met betrekking tot te beschermen natuurgebieden. Hierbij worden drie typen gebieden onderscheiden:

- Natura 2000 gebieden. Dit zijn de gebieden die zijn aangewezen als Speciale Beschermingszone (SBZ) in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.
- Beschermde natuurmonumenten. Dit zijn de gebieden die onder de oude Natuurbeschermingswet waren aangewezen als Staatsnatuurmonument of Beschermd natuurmonument. De status van Beschermd natuurmonument vervalt als een gebied tevens deel uitmaakt van een Natura 2000 gebied.
- Gebieden die de minister van LNV aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichting zoals wetlands.

Het toetsingskader van de Natuurbeschermingswet 1998 kent de volgende procedurevarianten:

1. Er is zeker geen kans op effecten: geen vergunningplicht.
2. Er een kans op effecten, maar zeker niet significant: vergunningaanvraag via een verslechteringsstoets.
3. Er is een kans op significante effecten: vergunningaanvraag via passende beoordeling (alternatieventoets + dwingende redenen van openbaar belang).

In oktober 2005 zijn de ontwerp-aanwijzingsbesluiten voor de Natura2000 gebieden gepubliceerd. Hierin zijn de instandhoudingsdoelen voor de gebieden uitgewerkt.

De wijziging van de Natuurbeschermingswet in januari 2009 heeft met name betrekking op het feit dat voor effecten die geen significante verstoring opleveren niet meer vergunningplichtig zijn. Hiermee is de Natuurbeschermingswet weer in lijn met de Vogel- en Habitat richtlijn.

Toetsing

In de Natuurbeschermingswet zijn de Vogel- en Habitatrichtlijn geïmplementeerd. Toetsing aan deze richtlijnen heeft in principe het kader van het MER al plaatsgevonden. Van belang is dat sinds de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet mogelijke effecten vergunningplichtig zijn. Daarbij is er een relevant procedureel verschil tussen de richtlijnen en de Natuurbeschermingswet. In het kader van de Vogel- en Habitat richtlijn beperkt de toetsing tot het al dan niet aanwezig zijn van significante effecten. Volgens de Natuurbeschermingswet kan ook een niet significant effect vergunningsplichtig zijn. Aangezien er echter geen effecten op de Natura2000 gebieden worden verwacht leidt deze afwijking niet tot aanvullende procedures.

Flora- en faunawet

Beschrijving

De Flora- en faunawet is sinds 2004 niet wezenlijk veranderd. Wel zijn er wijzigingen opgetreden m.b.t. de interpretatie van de wet door de ontheffingverlening. Zo wordt er beoordeeld dat ontheffing voor verontrusting in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en beheer niet nodig is. Daarnaast is de interpretatie van vaste verblijfplaatsen sterk aan verandering onderhevig. Om eenduidig inzicht te hebben in de noodzaak en verleenbaarheid van ontheffingen wordt onderstaand een up-to-date analyse hiervan gegeven conform het onderzoek van Waardenburg (2007).

Toetsing

De aanleg van de ZWR heeft mogelijk tot gevolg dat verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet worden overtreden. Voor zover er geen vrijstelling van de verbodsbepalingen mogelijk is, dient voor het overtreden van de verbodsbepalingen een ontheffing te worden aangevraagd op grond van artikel 75 Flora- en faunawet.

Onderstaand wordt per soortgroep besproken voor welke soorten een ontheffing nodig is en of deze ontheffing verleenbaar wordt geacht. Op voorhand kan worden verondersteld dat sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang.²

Flora

In en rond het plangebied komt een aantal beschermde plantensoorten voor. De zwanebloem en gewone dotterbloem zijn *algemeen beschermde soorten* (tabel 1-soorten), waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geldt.

Daarnaast zijn rietorchis, spaanse ruiter, gevlekte orchis, welriekende nachtorchis, ronde zonnedauw en klokjesgentiaan in en rond het plangebied aangetroffen. Dit zijn *overige beschermde soorten* (tabel 2-soorten), waarvoor geen vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geldt. De ZWR kan groeiplaatsen van deze soorten aantasten en tijdens de aanleg kunnen exemplaren of standplaatsen van deze soorten direct of indirect (via luchtkwaliteit) worden aangetast. Hiervoor is een ontheffing noodzakelijk op grond van artikel 75 Flora- en faunawet. Ontheffing voor de rietorchis, spaanse ruiter, gevlekte orchis, welriekende nachtorchis, ronde zonnedauw en klokjesgentiaan wordt verleenbaar geacht indien compenserende en/of mitigerende maatregelen worden getroffen om effecten zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken (Waardenburg, 2007), waardoor de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet in gevaar komt.

² ABRvS 23 juli 2008, 200708748/1 (aanleg Westelijke Randweg Beverwijk): de dwingende redenen hadden hier betrekking op de verbetering van de doorstroming van het verkeer, de verbetering van de verkeersveiligheid en leefbaarheid in het centrum van Beverwijk en de ontsluiting van bedrijventerreinen.

Amfibieën

Uit periodiek onderzoek in de Veerstablokboezem is gebleken dat daar bruine kikker, bastaardkikker (voorheen middelste groene kikker genaamd), meerkikker, kleine watersalamander en gewone pad voorkomen. Genoemde soorten zijn *algemeen beschermde soorten* (tabel 1-soorten), waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geldt. Daarnaast is de rugstreeppad in en rond het plangebied aangetroffen. De rugstreeppad is een *strikt beschermde soort* (tabel 3-soort), waarvoor geen vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geldt. De ZWR kan leefgebied van de rugstreeppad aantasten en tijdens de aanleg kunnen exemplaren van de rugstreeppad worden gedood of verwond. Hiervoor is een ontheffing noodzakelijk op grond van artikel 75 Flora- en faunawet. Ontheffing voor de rugstreeppad wordt verleenbaar geacht aangezien compenserende en/of mitigerende maatregelen worden getroffen om effecten zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken (Waardenburg, 2007), waardoor de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.

Zoogdieren

In en rond het plangebied zijn de algemeen voorkomende zoogdiersoorten haas, mol, huisspitsmuis, veldmuis, aardmuis, bosmuis, bosspitsmuis, bunzing, wezel en hermelijn aangetroffen of te verwachten. Dit zijn *algemeen beschermde soorten* (tabel 1-soorten), waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geldt.

Daarnaast komt de waterspitsmuis voor. Dit is een *strikt beschermde soort* (tabel 3-soort), waarvoor geen vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geldt. De ZWR kan (een deel van) het leefgebied van de waterspitsmuis aantasten en tijdens de aanleg kunnen exemplaren van deze soorten worden gedood of verwond. Hiervoor is een ontheffing noodzakelijk op grond van artikel 75 Flora- en faunawet. Ontheffing voor de waterspitsmuis wordt verleenbaar geacht indien compenserende en/of mitigerende maatregelen worden getroffen om effecten zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken (Waardenburg, 2007), waardoor de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.

Tijdens aanvullend vleermuisonderzoek zijn de vleermuissoorten meervleermuis, gewone dwergvleermuis en laatvlieger aangetroffen. Alle vleermuissoorten zijn *strikt beschermde soorten* (tabel 3-soorten), waarvoor geen vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geldt. De ZWR kan (een deel van) het leefgebied van deze vleermuissoorten aantasten, waarbij foerageergebied en/of vliegroutes kunnen verdwijnen of minder geschikt kunnen worden. Hiervoor is een ontheffing noodzakelijk op grond van artikel 75 Flora- en faunawet, voor zover het gaat om belangrijke functionele foerageergebieden of vliegroutes. Ontheffing voor deze vleermuissoorten wordt verleenbaar geacht aangezien compenserende en/of mitigerende maatregelen worden getroffen om effecten zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken (Waardenburg, 2007), waardoor de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet in gevaar komt. Met name voor de meervleermuis geldt dat de vliegroutes passeerbaar moeten blijven om het voortbestaan van de kraamkolonie ten westen van Gouda te garanderen.

Vogels

In en rond het plangebied zijn verschillende soorten broedvogels waargenomen, te weten spotvogel, matkop, grauwe vliegenvanger, koekoek, boomkruiper, buizerd, torenvalk, rietzanger, rietgors, grote bonte specht, blauwe reiger, huismus en verschillende soorten weidevogels. Voor vogels geldt dat ze niet zijn ingedeeld in tabellen behorende bij de AMvB art. 75 Flora- en faunawet, maar qua beschermingsstatus zijn ze vergelijkbaar met *strikt beschermde soorten* (tabel 3-soorten). Ten aanzien van vogels geldt dat ze niet mogen worden verstoord tijdens de periode van broeden en grootbrengen van hun jongen. De werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van de ZWR dienen derhalve zo veel mogelijk buiten het broedseizoen van vogels te worden uitgevoerd. Wanneer dit niet mogelijk is moet worden voorkomen dat vogels binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden tot broeden komen. Voor enkele soorten met een vaste rust- of verblijfplaats, waaronder de grote bonte specht, buizerd en torenvalk, geldt dat ook buiten het broedseizoen hun nest(plaats) niet mag worden aangetast. Hiervoor is een ontheffing noodzakelijk op grond van artikel 75 Flora- en faunawet. Ontheffing voor deze vogelsoorten wordt verleenbaar geacht aangezien de gunstige staat van instandhouding van de soorten zowel op lokaal als regionaal niveau niet in gevaar is.

Reptielen

In het noordoostelijke deel van de Krimpenerwaard komt de ringslang voor. De ringslang is een *strikt beschermde soort* (tabel 3-soort), waarvoor geen vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geldt. De ZWR kan (een deel van) het leefgebied van de ringslang aantasten. Hiervoor is een ontheffing noodzakelijk op grond van artikel 75 Flora- en faunawet. Ontheffing voor de ringslang wordt verleenbaar geacht indien compenserende en/of mitigerende maatregelen worden getroffen om effecten zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken (Waardenburg, 2007), waardoor de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.

Vissen

In het noordelijke deel van de Polder Veerstablok komen twee beschermde vissoorten voor. Dit zijn de kleine modderkruiper en de bittervoorn. De kleine modderkruiper is een *overige beschermde soort* (tabel 2-soort) en de bittervoorn een *strikt beschermde soort* (tabel 3-soort), waarvoor geen vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geldt. De ZWR kan leefgebied van deze beschermde vissoorten aantasten en tijdens de aanleg kunnen exemplaren van de kleine modderkruiper en de bittervoorn worden gedood of verwond. Hiervoor is een ontheffing noodzakelijk op grond van artikel 75 Flora- en faunawet. Ontheffing voor de kleine modderkruiper en de bittervoorn wordt verleenbaar geacht indien compenserende en/of mitigerende maatregelen worden getroffen om effecten zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken (Waardenburg, 2007), waardoor de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet in gevaar komt.

Ongewervelden

Uit de literatuur blijkt dat in de omgeving van het wegtracé met enige regelmaat groene glazenmaker (libel) wordtesignaleerd. Het voorkomen van de groene glazenmaker is direct verbonden met het voorkomen van krabbenscheer. Groene glazenmaker plant zich alleen voor in krabbenscheervegetaties. Deze vegetaties bieden de larven van deze libel de nodige beschutting tegen allerlei mogelijke predatoren. Om als voortplantingshabitat te kunnen functioneren, dienen de krabbenscheervegetaties zeker 25 m² in omvang te zijn. Tot 2003 (jaar van inlaat water uit de Hollandsche IJssel) kwamen in de sloten ten noorden van de Tiendweg meerdere krabbenscheervegetaties van voldoende omvang voor. Momenteel komt alleen ten westen van de Veerstablokboezem in twee sloten krabbenscheervegetaties van voldoende omvang voor. Ten oosten van de Veerstablokboezem lijkt de krabbenscheer zich echter geleidelijk te herstellen. Verwacht mag daarom worden dat, indien waterinlaat uit de Hollandsche IJssel in de toekomst achterwege blijft, ook hier weer goed voortplantingshabitat voor de groene glazenmaker ontstaat. Adulte libellen worden met enige regelmaat jagend aangetroffen langs beplantingselementen. De groene glazenmaker is een *strikt beschermde soort* (tabel 3-soort), waarvoor geen vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geldt. De ZWR kan leefgebied van de groene glazenmaker aantasten. Hiervoor is een ontheffing noodzakelijk op grond van artikel 75 Flora- en faunawet. Ontheffing voor de groene glazenmaker wordt verleenbaar geacht indien compenserende en/of mitigerende maatregelen worden getroffen om effecten zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken (Waardenburg, 2007), waardoor de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.

In enkele in mei 2006 genomen slootmonsters is het waterslakje platte schijfhoren aangetroffen. Deze soort wordt niet vermeld in de tabellen behorende bij de AMvB art. 75 Flora- en faunawet, maar staat wel op de bijlage IV van de Habitatrichtlijn en is dus op basis daarvan wel beschermd. Er worden compenserende en/of mitigerende maatregelen getroffen om effecten zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken, waardoor de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.

Provinciaal beleid

Beschrijving

Het provinciaal beleid betreft de bescherming van Rode Lijstsoorten en de Ecologische Hoofdstructuur. Deze bescherming verloopt niet via vergunningen of ontheffingen, maar via de gangbare RO-procedures.

Het beleid ten aanzien van Rode lijstsoorten is niet veranderd. In de toetsing en compensatieverplichtingen die hieruit volgen is voorzien in het compensatieplan. Op basis hiervan worden geen wijzigingen ten opzichte van het MER nodig geacht.

De begrenzing van de EHS is niet wezenlijk veranderd en leidt eveneens niet tot wijzigingen in de conclusies en het compensatieplan.

Wat wel is veranderd is de kennis rond de effecten op de stikstofdepositie op natuurwaarden. Hieromtrent is in het kader van toetsing van ontwikkelingen m.b.t. de Natura2000 gebieden het een en ander aan nadere inzichten verkregen. Hoewel het bij de ZWR niet direct gaat om toetsing van Natura2000 gebieden, kunnen de dosis-effectrelaties wel worden toegepast op de natuurwaarden in de directe omgeving van het plangebied. In het compensatieplan is gebaseerd op kritische depositiewaarden die in 2006 zijn opgesteld. In het kader van de zorgvuldigheid dienen de mogelijke effecten van stikstof op de natuurwaarden nader beschouwd te worden. Aangegeven wordt of er in dit kader aanleiding is tot aanpassing van de compensatieverplichting.

Toetsing

De toetsing van de effecten van de rondweg dient in cumulatie met de achtergronddepositie te worden afgezet tegen de kritische depositiewaarden van de in Veerstalblokboezem aanwezige natuurwaarden.

In het Natuurgebiedsplan voor de Krimpenerwaard (Provincie Zuid-Holland, 2005) zijn de natuurdoeltypen voor het gebied omschreven. Deze natuurdoeltypen zijn:

- gebufferd water, moeras, natte strooiselruigte, trilveen, veenmosrietland (15%)
- nat schraalgrasland, dotterbloemhooiland, bloemrijk grasland (30%)
- nat matig voedselrijk weidevogelgrasland (45%)
- struweel en laagveenbos (10%)

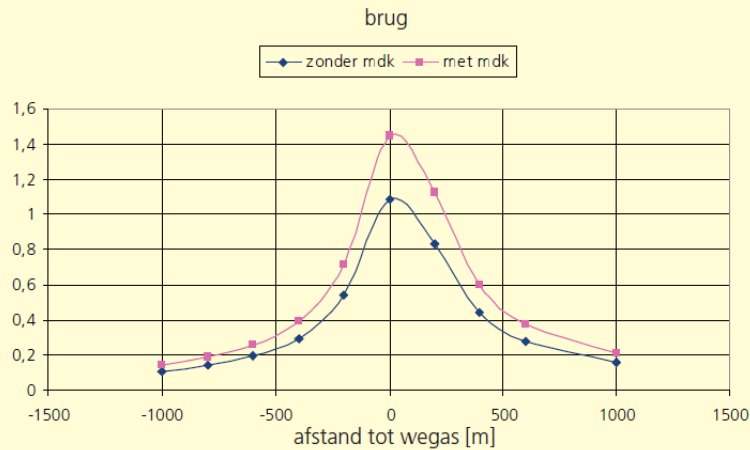
Onderstaand worden de kritische depositiewaarden weergegeven die zijn afgeleid uit de studie van Alterra in 2008 (van Dobben en van Hinsberg).

Natuurdoeltypen/habitatypen	Kritische N-depositiewaarden (gemiddeld)	
	N-depositie in kg/ha/jr	N-depositie in mol/ha/jr
• Heischrale graslanden	11,6	830
• Blauwgrasland	15	1100
• Veenmosrietland	10	700
• Hoogveenbos	25	1800
• Natte ruigte en zomen	> 34	>2400
• Moerasheide	16,8	1200
• Vochtig voedselrijk grasland	20	1400

Op basis van van Dobben en van Hinsberg, 2008. Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura2000 gebieden.

De stikstofdepositie als gevolg van het wegverkeer kan worden ingeschat aan de hand van eerdere modelberekeningen. In onderstaande figuur is de N-depositie vanuit een globaal vergelijkbare provinciale weg (N261) in relatie tot de afstand van de weg aangegeven.

Figuur 2. N-depositie langs de N261 – situatie zonder Moerdijk en met Moerdijk (mdk).

N-depositie in kg/ha/jr langs de N261 (E, van der Aa, Toets, 2007)

Uit deze depositiewaarden kan worden afgeleid dat de maximale N-waarde ruim waarde onder kritische depositiewaarden van de betreffende habitats ligt. De depositie neemt snel af met de afstand tot de weg. Op 500m is deze nog maar 20% van de waarde direct bij de weg. Hoewel de bijdrage van de weg in relatie tot de kritische depositie beperkt lijkt, is voor de effecten op de vegetatie uiteindelijk de cumulatie met de achtergronddepositie doorslaggevend. Op basis van de grootschalige concentratiekaarten van het MNP bedroeg de achtergronddepositie aan stikstof in 2007 ter hoogte van het plangebied gemiddeld 35 kg/ha/jr. Hiermee worden voor alle aanwezige natuurtypen behalve natte ruigten en zomen de kritische depositiewaarde ruim overschreden. De verwachte toename van de N-depositie als gevolg van het wegverkeer lijkt ten opzichte hiervan gering, maar is als gevolg van de reeds aanwezige waarde wel significant. Op 200m afstand van de weg bedraagt de depositie als gevolg van het wegverkeer circa 5% van de kritische depositiewaarde van het meeste gevoelige natuurdoeltype (veenmosrietland). Als we dit aanhouden als een in de praktijk toegepaste minimale grenswaarde, waarop de toename van de depositie zal leiden tot aantoonbare effecten op de vegetatie, dan is dit in overeenstemming met de uitgangspunten zoals deze in het compensatieplan zijn opgenomen, die uitgaat van een vergelijkbare beïnvloedingsafstand. Dit betekent dat er geen aanpassing noodzakelijk is van het compensatieplan.